

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Nds/7/2017
Identifikačné číslo spisu: 8017200291
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8017200291.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. H. B., bytom A., zastúpeného JUDr. Svätoslavom Váškom, advokátom so sídlom Baštová 5/A, 085 01 Bardejov, proti žalovaným: 1.) Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava, 2.) Generálny štáb ozbrojených síl Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava, 3.) Náčelník generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k. KaGŠ-147/3-185/2016-PravO z 12. januára 2017, o nesúhlase Krajského súdu v Prešove s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci je dôvodný.

Na konanie a rozhodovanie vo veci je vecne príslušný Krajský súd v Žiline.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 24Sa/14/2017-16 z 26. apríla 2017, právoplatným dňa 5. mája 2017 postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Prešove s odôvodnením, že v danom prípade ide o žalobu v sociálnych veciach a pri aplikácii § 13 ods. 2 SSP, je miestne príslušným tento krajský súd, keďže žalobca má trvalý pobyt v N., teda v obvode tohto krajského súdu.

2. V uznesení dôvodil, že v predmetnej veci vznikli pochybnosti, v ktorom konaní uvedenom v § 6 ods. 2 SSP má byť preskúmaná zákonnosť rozhodnutia orgánu Ozbrojených síl Slovenskej republiky o prepustení zo služobného pomeru, teda či sa jedná o všeobecnú správnu žalobu alebo o žalobu v sociálnych veciach. S poukazom na § 199 ods. 1 písm. g) SSP sa podľa jeho názoru žaloba týka konania podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, a preto súd musí rozhodnúť o žalobe za primeraného použitia ustanovení § 199 a nasl. upravujúcich konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach.

3. Krajský súd v Prešove, ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, pretože nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že aj napriek tomu, že v § 199 ods. 1 písm. g) SSP na rozdiel od § 199 ods. 1 písm. a) až f), h) až i) SSP sociálny aspekt nie je uvedený, z označenia tohto druhu žaloby (správna

žaloba v sociálnych veciach), v kontexte s § 199 ods. 2 SSP, pod správnu žalobou v sociálnych veciach treba rozumieť konanie týkajúce sa sociálneho poistenia vrátane sociálneho zabezpečenia ozbrojených zložiek, zdravotného poistenia, štátnych sociálnych dávok, dávok sociálnej pomoci, zdravotnej starostlivosti, zdravotného poistenia a služieb zamestnanosti.

4. V danom prípade podľa názoru súdu nejde o žalobu v sociálnych veciach, ale o skončenie štátnej služby a teda o všeobecnú správnu žalobu. Na veci nič nemení, že žalovaným je orgán Ozbrojených síl Slovenskej republiky, čo aplikáciu ustanovení § 199 a nasl. SSP nevylučuje.

5. Ďalej poukázal na § 30 SSP, z ktorého vyplýva, že ak vzniknú pochybnosti, v ktorom konaní uvedenom v § 6 ods. 2 SSP má byť preskúmaná zákonnosť, vo veci rozhodne správny súd za primeraného použitia § 6 ods. 2 písm. a) SSP, t.j. ustanovení o všeobecnej správnej žalobe.

6. Záverom uviedol, že v danom prípade nejde ani o správnu žalobu, ktorá sa súčasne týka konania podľa § 6 ods. 2 písm. b) až d) SSP (druhá veta § 30), lebo obsah žaloby je nesporný. Sporné je len „typové“ zaradenie žaloby vzhľadom na označenie žalovaného, ale aj pri takejto teoretickej úvahe nemožno považovať právnu úpravu o žalobe v sociálnych veciach oproti právnej úprave o všeobecnej správnej žalobe pre žalobcu za výhodnejšiu, keďže právna úprava o všeobecnej správnej žalobe je vzhľadom na svoj charakter (napr. povinné právne zastúpenie, vo veci rozhoduje senát, nie sudca) garanciou vyššej právnej ochrany práv a oprávnených záujmov žalobcu, ako v prípade žaloby v sociálnych veciach.

7. Podľa § 6 ods. 2 SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o

- a) správnych žalobách,
- b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c) správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g) žalobách vo volebných veciach,
- h) žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i) žalobách vo veciach politických práv,
- j) kompetenčných žalobách,
- k) návrhoch v iných veciach.

8. Podľa § 13 ods. 1 SSP, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 30 SSP, ak vzniknú pochybnosti, v ktorom konaní uvedenom v § 6 ods. 2 <. má byť preskúmaná zákonnosť, vo veci rozhodne správny súd za primeraného použitia ustanovení týkajúcich sa konania podľa § 6 ods. 2 písm. a) <.. Ak sa správna žaloba súčasne týka konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b) až d) <., rozhodne o nej správny súd za primeraného použitia ustanovení upravujúcich konanie v týchto veciach, pričom použije úpravu pre žalobcu výhodnejšiu.

10. Podľa § 18 ods. 2 SSP, ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správne súdu.

11. Podľa § 18 ods. 3 SSP, ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

12. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti, po tom, ako sa oboznámil s prejednávanou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Prešove postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Žiline.

14. Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní za kľúčové považoval zaradenie správnej žaloby vzhľadom k jej obsahu a predmetu preskúmania do niektorého z typov správnych žalôb vymedzených zákonodarcom v ustanovení § 6 ods. 2 SSP. Predmetom preskúmania v predmetnom konaní je rozhodnutie náčelníka Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky č. k. KaGŠ-147/3-185/2016-PravO z 12. januára 2017, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil personálny rozkaz riaditeľa personálneho úradu č. 6477 zo 14. septembra 2016, t. j. predmetom preskúmanacieho konania je rozhodnutie žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v stálej štátnej službe podľa zákona č. 281/2015 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov.

15. Ďalej vzal najvyšší súd do úvahy predmet rozhodovania v sociálnych veciach v konaní podľa tretej hlavy tretej časti SSP, ktorým sú rozhodnutia v dávkových i nedávkových veciach sociálneho poistenia, zdravotného poistenia, štátnych sociálnych dávok a sociálnej pomoci, zdravotného poistenia a zdravotnej starostlivosti, služieb zamestnanosti, poistenia pre prípad nezamestnanosti alebo platobnej neschopnosti, sociálnych služieb, sociálnej a rodinnej podpory, rozhodovania o odškodnení podľa zákonov o rehabilitáciách, obetí trvalých následkov očkovania a odškodnenia osôb, zranených pri výkone vojenskej alebo civilnej služby a pod.

16. Zákon síce v § 199 ods. 1 písm. g) SSP uvádza rozhodovanie Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ministra obrany Slovenskej republiky a nadriadeného určeného podľa osobitného predpisu, má však na mysli rozhodovanie týchto orgánov v sociálnych veciach o vyššie uvedených sociálnych dávkach, t.z., že aj rozhodovanie týchto orgánov v sociálnych veciach spadá pod tento typ správnej žaloby v sociálnych veciach. Z predmetu súdneho prieskumu je celkom zjavné, že rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru profesionálneho vojaka v ozbrojených zložkách nespadá pod rozhodovanie v rámci žaloby v sociálnych veciach.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda nemá pochybnosti o tom, že podaná správna žaloba bude patriť pod všeobecnú správnu žalobu, nakoľko nepatrí ani medzi ostatné typy správnych žalôb (§ 6 ods. 2 písm. b) a d) SSP), ani pod ostatné typy žalôb (§ 6 ods. 2 písm. e) až j) SSP).

18. Nad rámec uvedeného najvyšší súd považuje za potrebné vyjadriť sa aj k aplikácii ustanovenia § 30 SSP. V predmetnom zákonom ustanovení je uvedená tzv. zásada zberného koša, ktorá znamená, že ak správny akt orgánu verejnej správy bude mať tak špecifickú povahu, že ho nebude môcť jednoznačne zaradiť ani pod rozhodnutie, opatrenie, nečinnosť alebo iný zásah a pritom tento správny akt bude mať dopad na práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti a jeho preskúmanie zo strany správneho súdu nebude v zmysle § 7 vylúčené, bude o jeho zákonnosti správny súd rozhodovať v konaní podľa § 6 ods. 2, písm. a) SSP, teda v konaní o všeobecnej správnej žalobe.

19. Zákon ďalej rozvíja túto zásadu a stanovuje, že ak sa správna žaloba súčasne týka konaní podľa § 6 ods. 2 písm. b) až d) <. SSP, rozhodne o nej správny súd za primeraného použitia ustanovení upravujúcich konanie v týchto veciach, pričom použije úpravu pre žalobcu výhodnejšiu. Inými slovami, ak by predmetom súdneho prieskumu bol preskúmaný akt, ktorý nemožno jednoznačne zaradiť ani pod rozhodnutie, opatrenie, nečinnosť alebo iný zásah, avšak bude mať dopad na práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti a zároveň jeho preskúmanie nebude vylúčené, vtedy pri takejto pochybnosti platí táto zásada.

20. V prejednávanom prípade však ani nevznikla situácia, že by preskúmaný akt nebolo možné jednoznačne zaradiť pod rozhodnutie, opatrenie, nečinnosť, alebo iný zásah. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie, ktoré sa týka prepustenia žalobcu zo služobného pomeru, preto bez pochybnosti spadá pod všeobecnú správnu žalobu, predmetom ktorej je ochrana subjektívnych práv

pred rozhodnutím orgánu verejnej správy. Podanú žalobu nemožno zaradiť ani pod ďalšie typy správnych žalôb.

21. Ak by predsa išlo o prípad vyššie uvedenej nejednoznačnosti, súd by použil ustanovenia o všeobecnej správnej žalobe (§ 199 a nasl. SSP), a aj keby sa žaloba týkala konaní podľa ustanovení v § 6 ods. 2 písm. b) až d) SSP, neznamenalo by to automatické použitie týchto ustanovení, pretože zákon uvádza, že správny súd použije úpravu pre žalobcu výhodnejšiu.

22. Z vyššie uvedených právnych úvah vyplýva, že nakoľko predmetná žaloba spadá pod všeobecnú správnu žalobu, kde pre určenie miestnej príslušnosti je rozhodujúcim kritériom sídlo orgánu verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 13 ods. 2 SSP), vecne a miestne príslušným na konanie a rozhodovanie v predmetnej právnej veci je Krajský súd v Žiline tak, ako rozhodol súd vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

23. Podľa § 25 ods. 1 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

24. Podľa § 44 ods. 3 CSP, na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát.

25. Podľa § 46 ods. 1 CSP, senát sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov.

26. Zloženie senátu v tejto veci najvyšší súd odvodil z ustanovenia § 25 veta prvá SSP a § 44 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 46 ods. 1 CSP, v ktorých je upravené zloženie senátu najvyššieho súdu tak, že sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov. Zároveň vychádzal i z obsahu dôvodovej správy k SSP, z obsahu ktorej vyplýva, že v správnom súdnictve päťčlenný senát najvyššieho súdu rozhoduje podľa § 21 písmeno b) SSP vo veciach uvedených v § 11 písm. a) - f) SSP t.j. ako súd prvej inštancie. Rozhodovanie najvyššieho súdu o nesúhlase správneho súdu s miestnou príslušnosťou je upravené v § 18 ods. 3 SSP, čo znamená, že najvyšší súd tu nerozhoduje ako súd prvej a jedinej inštancie, preto najvyšší súd rozhoduje v trojčlennom senáte, ktorý je zložený z predsedu senátu a dvoch sudcov.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

28. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011) tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.